

עפ"ג (מרכז) 38795-05-24 - פלוני נ' מדינת ישראל

בית המשפט המחויזי מרכז-lod

עפ"ג 24-05-38795 פלוני נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט הבכירה, ברנט-אב"ד
כבוד השופט בורנשטיין
כבוד השופט מיכלס

פלוני המערער
נגד

מדינת ישראל המשיבה

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דין של בית המשפט השלום ברמלה (כב' השופט איליה אורן) מיום 11.4.2024 בת"פ 67211-03-23, בגין הורשע המערער על יסוד הודהתו בביצוע עבירות איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על המערער הוטלו עליו העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 5 חודשים אותו ירצה בדרך של עבודות שירות.

ב. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, לפחות בכל עבירה כל עבירה אלימות, לרבות איומים למשך 3 שנים מסיום ריצוי עבודות השירות.

ג. פיצוי לנפגעת העבירה בסך 2,000 ₪.

ד. קנס בסך 500 ₪, או 2 ימי מאסר תמורה.

2. מעובדות כתוב האישום בהן הורשע המערער עולה שביום 22.3.2023, על רקע קנאה שאחזה במערער בעקבות שיחת טלפון שקיבלה אותה ממכר (להלן: המתלוננת), שוחח המערער עם המתלוננת בטלפון ואימס עליה, בנסיבות ילדיים, באמררו: "אם אני הולך להתאבד, אני רוצה משחו, אני בלבד לא אעלה לשם". כששאלת המתלוננת אם הוא מתכוון אליה, השיב המערער: "פלונית, אם את מתגרשת ממני ברור, אני לא אמשיך לחיות עם צער עצמי בלבד, תצא מהנקודה זו [...] אל תכenisי אותי לפינה [...]. אני לא אלר בלבד מהעולם הזה ואני בטח לא אשב באיזה חור בכלל שישבתי ורצחתי משחו [...] מה חשבת שאני הולך להתאבד עם עצמי".

3. בית משפט קמא עמד על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מעשי המערער, ובهم זכותה של המתלוונת לשלוות נפשה, לביטחונה האישית ולחירותה פועלתה. בהמשך, סקר בית משפט קמא את מדיניות הענישה הנוגאת בעבירות האיומיים, וקבע שמנגד הענישה נוע, בכלל, בין מאסר מותנה לבין ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל לתקופות ממושכות, בהתאם לנסיבות המקירה. בעניינו, נקבע שמדובר באוים ברף גבוה, שהושמעו בשיחת טלפון לאחר שהמתלוונת ביקשה מהמערער לחודול בנסיבות ילדיים שבכונתו להתאבד, והם משקפים תפיסה כוחנית וכפיהית של המערער כלפי המתלוונת. בסביבות אלו, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר קצר לבן 15 חודשים מאסר בפועל.

בاهדר נזק קונקרטי צפוי להיגרם למערער ככל שיורשע, נדחתה בקשתו לביטול הרשעה.

לצורך קביעת העונש בתחום המתחש שנקבע, התחשב בית משפט קמא בתסקרי המבחן, מהם עולה תמונה מדאגה של אדם בעל מסוכנות גבוהה שאינו מעוניין לשחק עצמו רף הצהרותיו. ביטוי לעמדת המערער נמצא בסירובו להעביר לשירות המבחן תיעוד פסיכולוגי נדרש על אודוטו לצורר בחינת האפשרות לשליו בתכנית טיפולית התואמת את צרכיו.

מצד שני, שקל בית משפט קמא את העובדה שמדובר באירוע היחיד; המערער נעדר עבר פלילי; חלוף פרק זמן של כשנה מאז בוצעה העבירה; גירושי בני הזוג; והעובדת שהמערער מצוי בנתק מהמתלוונת. עוד ציין שדברי המתלוונת בהודעתה למשטרה מיום 26.3.2024 עליה שהיא אינה לוקחת בראctions את איומי המערער ואינה חשחה מאוימת מפניו. אף ניתן משקל לפרק הזמן של חודשים ימים בהם היה מצוי המערער במעטר ממש עד ששוחרר בתנאים.

באיזון הכללי מיקם בית משפט קמא את עונשו של המערער בחלק התיכון של מתחם העונש שקבע, והטיל עליו את העונשים כפי שפורטו בפתח הדברים.

טענות הצדדים

4. במסגרת נימוקי הערעור הדגיש הסגנור כי אין עותר לבטל את הרשות המערער, אולם באותה נשימה גלל באricsות את השתלשלות העניינים שהובילה לפטיחת התק הפלילי, לטענתו "בخطأ", כתוצאה מミידע שחשפה פסיכיאטרית למשטרה, בניגוד לחוק. נטען שהמערער פנה ביוזמתו לבדיקה פסיכיאטרית בעקבות איומי על המתלוונת ומס מסר את סיבת הגעתו, פניה הפסיכיאטרית למשטרה ודיווחה על אודות האיומים. לשיטת ב"כ המערער, הרופאה הפרה את חובת הסודיות החלה עליה, בשים לב לכך שחוות הדיווח למשטרה חלה רק במקרים בהם עולה חשד לביצוע עבירה כלפי קטינים או חסרי ישע.

ב"כ המערער טען טיעונים משפטיים שונים בנוגע לאי התקיימותה של עבירות האיומים בעניינו, והוסיף שהמערער הודה בעבירות בניגוד לעצמו.

בין היתר טען ב"כ המערער כי "הח"מ סבר כי לא מתקיימת כל עבירות איומים בפן המשפטי שלא הן לאור כך שאדם מת לא יכול לפגוע באחר, והאיומים המיוחסים לנאים הינם יתאבד וירצח, הינו לאחר התאבדותו...." [ההדגשה במקור].

לטענת ב"כ המערער, שגה בית משפט קמא משלא שקל לקובלא את הנסיבות שהובילו למעצרו של המערער כمفорт לעיל, ומשלא התחשב ברצונו של המערער לטפל בעצמו ולשקם את חייו. כן שגה משלא נתן די משקל להודאת המערער, לחורטה שהביע, לחיסכון בזמן השיפוטי ולפירוק התא המשפחי כתוצאה פנימיתו לפסיכיאטרית.

עוד נטען שגה בית משפט קמא משלא לקח בחשבון את עברו הנקוי של המערער, אשר לבדוק אמרור היה להביא למיקום עונשו בתחום העונש ההורם, קל וחומר בהצטבר יתר הנסיבות. כן שגה בית משפט קמא משהחמיר בעונשו של המערער במטרה להעביר מסר מרתייע לציבור, וזאת על אף שמדובר בידי שפנה מיוזמתו לטיפול.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, נטען שהוא אינה נמצאת ברף גבוהה, בשים לב לrukע שהוביל את המערער לaims על המתלוונת - תחשות המצוקה, הבגידה והחשש שיישאר לבדוק ולנוכח עדות המתלוונת במשטרה אשר מסרה שהיא חששת מהמערער ושינתה עמדתה רק לאחר שיחה עם החוקרת. משכך, עתר ב"כ המערער לקביעת מתחם עונש הולם שתחתייתו מסר מותנה ותמרק עתירתו זו בפסקיקה.

אשר לעונשו של המערער בתחום המתחם, נטען שנכוון היה למקומו בתחום המתחם. כן טען שהיא על בית משפט קמא להורות על הגשת תסجيل מבחן נוסף (שלישי במספר) ולהתאים לumarur טיפול, מוביל להידרש לסייעם הפסיכולוגי ממ��לנו של המערער, שכן זכותו של המערער שלא לוותר על סודות רפואי. נטען, בוגיון לאמור בתסجيل, שפניו של המערער לשיקום בשים לב לכך שמדובר באירוע בוודד שטופל על ידי המערער מיד מיוזמתו.

בהתחשב בכלל הנסיבות שפורטו, ובפרט הרקע לפתיחת התקיק, טען ב"כ המערער כי היה מקום לסיים תיק זה בעונשה צופה פני עתיד או להסתפק ביום מעצרו של המערער (חודששים).

בדין מיום 8.9.2024 שב ב"כ המערער על טיעוני בכתב והוסיף שבחנתן שהפסיכיאטר שבדק את המערער לא התרשם שהוא מסוכן, אז אין לייחס משקל למסקירות שקובע הփר.

ኖכח כל אלו, ביקש הסגנון לקבל את הערעור, ולהורות על ביטול עונש המסר בעבודות השירות, הקנס והפייצוי. עתר להסביר את הדין בבית משפט קמא לצורך קבלת מסקירות משלימים.

5. ב"כ המשיבה סמכה ידיה על גזר דין של בית משפט קמא, אשר לשיטתה לא רק שאינו מחמיר עם המערער אלא שואה עמו חסד, משלא השית עליו מסר בפועל.

דין והכרעה

6. לאחר שנתנו דעתנו לנימוקי הערעור, עינו בגזר הדין וسمענו את טיעוני הצדדים, הגיעו לכל מסקנה כי המקרה שלפנינו אינו נמנה על אותן מקרים קיצוניים את התערבותנו. זה המקום להזכיר שככל, ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהושת על ידי הרכאה הדינית אלא במקרים חריגים, בהם נפל פגם מהותי בגזר הדין או שהעונש שהוטל חורג חריגה קיצונית מדיניות הענישה הנהוגת במקרים דומים [ראו, מי ni רבי: ע"פ 5124/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (31.10.2023); ע"פ 1925/23 מדינת ישראל נ' אבו הדואן, פסקה 7 (7.8.2023); ע"פ 5796/22 ג'ית נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (21.5.2023); ע"פ 5932/21 קורובקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (20.11.2022); ע"פ 5806/22 מדינת ישראל נ' גריافت, פסקה 8 (13.7.2022)].

7. במקרה שלפנינו, סבורים אנו שהזר הדין מנומך ומקיף, ולא נפללה בו כל טעות. כן, התייחס בית משפט קמא כDbType לערכאים המוגנים שנפגו כתוצאה ממשי המערער, ובهم הצורך להגן על חירותן ושלוחות נפשן של נשים בתחום המשפחתי. תמיימי דעים אלו עם מסקנת בית משפט קמא לפיה נסיבות ביצוע העבירות מצויות ברף חומרה גבוהה, בשים לב לכך שמדובר באירועים שהפונה המערער כלפי רعيיתו, בגדלים איהם על חייה (ואף איים להתאבד), ועשה כן בנסיבות ילדיהם. ודוק, העובדה שהמערער חש מצוקה וחשש שהוא המתלוונת תעזוב אותו, אינה מקהה מחומרת מעשיו, ואולי ההפר הוא הנכון. כפי שהקבע בית משפט קמא, לאחרורי תחושת המצוקה שחש המערער יכול ועומדת תפיסה כוחנית ורכושנית של המערער כלפי המתלוונת, המקנה משנה חומרה למשעו. מטעם זה אף סבורים אנו שאין לראות בעובדה שדבר האיים נודע למשטרת שלא באמצעות המתלוונת כנסיבת שיש בה כדי להשפיע לפחות על מתחם הענישה.

8. בית משפט קמא סקר את מדיניות הענישה הנהוגת במקרים בעלי נסיבות דומות ולבסוף הגיעCi מתחם הענישה ההולם בנסיבות ענייננו, נع בין מאסר קצר ועד 15 חודשים מאסר בפועל. מתחם זה, אשר נשען על פסיקה עדכנית וROLONTIIT, מקובל علينا ואין להתערב בו. בנקודה זו מצאנו להעיר שפסק הדין אליו הפנה ב"כ המערער [ע"פ (מחוזי מרכז-לוד) 7032-05-16 מדינת ישראל נ' מוסקוביץ' (31.5.2016)] לא אישר, כפי שנטען, מתחם ענישה המתחילה במאסר מותנה בגין עבירות דומות לענייננו, אלא שבאופן חריג, על אף שנמצא כי מלכתחילה היה מקום להשית על המושב עונש מאסר בפועל, החולט בנסיבות אותו מקרה שלא למצות עמו את הדין ולהרחיב את משך המאסר המותנה שהושת עליו. אף לא מצאנו בפסק הדין אמירה המאשר את המתחם העוני שקבעה הרכאה הדינית בנסיבות אותו מקרה, ומכאן שהוא אינו משקף את מגמת החומרה בענישה שחלה בשנים האחרונות בעבירות של אלימות במשפחה, אשר בתו המשפט מצוים לקחת חלק במיגורה, בין היתר באמצעות הטלת עונשים מכבים ומרתיעים.

9. אשר לקביעת העונש בתוקן המתחם שנקבע, נחה דעתנו שהעונש שהוטל על המערער מזמן נכונה בין כלל הנסיבות הרלוונטיות. כך, נסקלו לרובו הנקוי של המערער; החיסכון בעדות המתלוונת; העובדה שמדובר במעשה בוודד שלא חוזר על עצמו מכיון ביצוע העבירה; הנתק בין המערער לבין המתלוונת; עדות המתלוונת במשפטה לפיה אינה חששה מאיימת מהמערער; והעובדת שהמערער שהוא משך חדשים בمعocr עד לשחרורו בתנאים.

כל אלו הביאו את בית משפט קמא לעונשו של המערער בחלוקת התחתון של מתחם העונשה ההולם, זאת על אף נסיבות רבות לחובתו, ובהן: התרשםות שירות המבחן שהמערער מאופיין ב��ויים נרkipיסטיים ואובססיביים כלפי המתלוונת; הרקע לביצוע העבירה; התדרדרות במצבו הנפשי של המערער בסמוך לביצוע העבירות ופניהם לסמים ואלכוהול; העובדה שבעברו צרך המערער קנביס במשך 20 שנה; הערכת שירות המבחן כי מכלול נתוני של המערער מעידים על מסוכנות גבוהה ונזקקות ממשית לטיפול, ומנגד התנגדות המערער להעbir לידי שירות המבחן תיעוד רפואי מהפסיכולוג המתפל בו לצורך התוויות הטיפול לו הוא זקוק, באופן שסיכל בסופו של דבר את האפשרות לשילבו בטיפול. ודוק, גם שלא מוטלת על המערער כל חובה ליותר על החיסין הרפואי, הרי שמצופה היה שיעשה כן ככל שפניו היו אכן לשיקום. שלא אפשר לשירות המבחן לקבל את מלאה המידע לצורך שילובו בטיפול, הרי שאין למערער להלן בעניין זה אלא על עצמו ובנסיבות אלו בריו שאין מקום לקבל תסקير נוסף בעניינו.

כאמור, חרף גורמי הסיכון השונים והעדר הליך טיפולו במסגרת שירות המבחן, העמיד בית משפט קמא את עונשו של המערער בחלוקת התחתון של מתחם העונשה והורה על ריצוי חמשת חדשים המאשר בעבודות שירות. במקרים אלו, בריו שגזר הדין, על כל חלקו, אינם מחמיר עם המערער כלל ועיקר.

10. לפני חתימה, מצאנו להתייחס לטענת המערער לפיה גזר הדין לא נתן משקל מספק לרקע בעטיו בא תיק זה לעולם, תוך הפרת חובת הדיווח מצד הפסיכיאטרית אליה פנה המערער לטיפול. די אם נאמר שהטענה לא התרבירה בפני בית משפט קמא, משפטית או עובדתית. מעבר לכך, ובכך העיקרי, המערער יהודה והורשע ביצוע העבירה, אך שהשאלה אם בדיון הועברה התלוונה למשפטה, משנית היא. משנקבע שעונשו של המערער מוקם מילא בחלוקת התחתון של מתחם העונש שנקבע, על אף קיומן של נסיבות הנזקפות לחובתו, סבורים אנו שאין מקום להתחשב במצבו מעבר להתחשבות לה זכה בגזר הדין.

11. לטענת ב"כ המערער לפיה אין מדובר בעבירות אiomים בפן המשפטי נכון העובדה כי האiom בהתאבדות קדם לאיום ברצח, וכי "אדם מת לא יכול לפגוע באחר", איננו סבורים כי ראוי להתייחס.

12. אשר על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב בפני הממונה על עבודות השירות ביום 3.11.24 עד השעה 08:00 כשבישותו
פסק דין זה ותעודה מזזה.

הממונה על עבודות השירות יהיה רשאי להציב את המערער בכל מקום העבודה ללא צורך בהחלטה
שיפוטית נוספת.

13. המזכירות תמציא את פסק הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, ד' תשרי תשפ"ה, 06 אוקטובר 2024,
במעמד הצדדים.

שמואל בורנשטיין, שופט עמית מיכלס, שופט

מיכל ברנט, שופט
בכירה